

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/93/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317210197
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8317210197.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobkyne: U. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/XX, XXX XX Z., proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a úverovej zmluvy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 21Csp/225/2017-87 zo dňa 28.03.2018 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok vo výroku o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a vo výroku o trovách konania.

II. Stranám sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné rozhodol:

„Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. V odôvodnení vo vzťahu k určeniu dohody o zrážkach zo mzdy za neplatnú uviedol, že dňa 15.03.2016 žalobkyňa ako dlžník a žalovaný ako veriteľ uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver v sume 21 000 eur, ktorý sa spotrebiteľ zaviazal splatiť v 96 mesačných splátkach vo výške 296,22 eur, s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 7,90 % a RPMN 8,20%, priemernou RPMN 10,78 %. Celková čiastka, ktorú sa spotrebiteľ zaviazal zaplatiť, činila 28 436,56 eur.

3. V zmysle Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 15.03.2016, čl. 2 bod 2.1 touto dohodou sa zabezpečuje pohľadávka Banky voči dlžníkovi vzniknutá zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi Bankou a Dlžníkom dňa 14.03.2016.

4. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy nie je zrejmé, že by pred jej uzavretím bol žalobca ako spotrebiteľ poučený o následkoch jej uzavretia a ani to, že by mal možnosť túto dohodu odmietnuť. Žalobkyňa v žalobe poukázala na to, že dohoda jej bola predložená k podpisu spolu s formulárovou zmluvou o spotrebiteľskom úvere, musela sa jej vopred podrobiť bez toho, aby s ňou žalovaný túto podmienku individuálne dojednával.

5. Ak dohodou o zrážkach je hoci len potenciálne možné vymôcť nečestné plnenie, tak táto dohoda v spojení práve s nečestnými klauzulami (napr. poplatky za upomienky) je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

6. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok.

7. Dohoda o zrážkach zo mzdy sa neinformovaním o jej dôsledkoch dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznáva takémuto konaniu rozpor s imperatívom dobrých mravov.

8. Keďže uvedený inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, podľa názoru súdu spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa, preto súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil ako neprijateľnú a tým neplatnú a podanej žalobe v tejto časti vyhovel.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP.

10. Proti rozsudku, a to proti vyhovujúcemu výroku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd nevysvetlil, ako preskúmal žalovaným predložený Formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, z ktorého vyslovene vyplýva, že Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je podmienkou uzatvorenia Zmluvy o úvere. Súd nereagoval ani na vyjadrenie žalovaného zo dňa 16.03.2018, v ktorom objasnil, akým spôsobom a kde je deklarované, že žalobca bol poučený o následkoch uzatvorenia mimosúdnej dohody. Žalobca tak bol preukázateľne písomne informovaný o tom, že Dohoda o zrážkach zo mzdy ako doplnková zmluva sa nevyžaduje pre uzatvorenie Zmluvy o úvere. Súčasne Žalobca v Dohode o zrážkach zo mzdy svojim podpisom potvrdil, že rozumie obsahu a následkom Dohody o zrážkach zo mzdy, o čom bol informovaný. Žalovaný ako veriteľ splnil všetky zákonné predpoklady podľa ust. § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. pre platnosť Dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca nedokázal, že v prípade, ak by Dohodu o zrážkach zo mzdy nepodpísal, nebol by mu poskytnutý úver. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená na samostatnej písomnej listine. Na rozhodnutie súdu o žalobe podľa ust. § 137 písm. d) CSP neboli splnené zákonom stanovené predpoklady. Žaloba nebola naformulovaná v súlade s platným Civilným sporovým poriadkom a vychádzala z koncepcie rozhodovania súdov podľa Občianskeho sporového poriadku. Rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný.

11. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadřila.

12. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

13. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 551 odsek 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 37 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

14. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplynulo, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola dňa 15.03.2016 uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 15.03.2016.

15. Žalovaný listom zo dňa 06.09.2017 vyzval zamestnávateľa žalobcu (Q. F. s.r.o.) na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne na základe dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 15.03.2016.

16. Na úvod považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potenciálne riziko vymoženía nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídenním súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženía nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až na úrovni nezistiteľnosti, kedy tento inštitút obchodník aktivuje.

17. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Častou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, aby úver poskytol žalobkyňi za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti žalobkyne.

18. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov hoci uzatvorená na samostatnom tlačive má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Je právne bezvýznamné, či takáto dohoda vyplýva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Na uvedenom nemení nič ani tá skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na samostatnom tlačive. Toto tlačivo malo typový formulárový charakter, ktorý žalobkyňa nemohla ovplyvniť. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednanía.

19. Je potrebné si uvedomiť, že žalobca sa pri realizácii dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či inou nezávislou inštitúciou. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu podnikateľa naviac zainteresovaného vo vlastnej veci a o vlastnom zisku. Tieto okolnosti opodstatňujú obzvlášť obozretnosť pri vykonávaní ex offo súdnej kontroly čestnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

20. Odvolací súd uvádza, že ako problematické vníma zmluvné dojednanie, podľa ktorého má dlžník platiť poplatok za upomienku vo výške 10 Eur a pri v poradí druhej upomienke 20 Eur. (čl. 3 zmluvy, bod 3.1). Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených

nákladov, ktoré nie sú preukázané. Je za hranicou rozumného úsudku, aby poplatok vo výške 10, 20 Eur sledoval výdavky spojené s vyhotovením a zaslaním upomienky. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014. Takéto dojednanie je preto neplatné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka.

21. Problematické je tiež ustanovenie bodu 4.6 zmluvy o úvere, v zmysle ktorého banka má v prípade riadneho nesplácania oprávnenie zosplatiť úver a úročiť sumu, s ktorou je dlžník v omeškaní popri úroku aj zákonným úrokom z omeškania. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. S protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Zmluvná podmienka, na ktorú poukazuje žalobca v danom prípade sa netýka ceny ako takej, ale upravuje dĺžku trvania nároku na odplatu za úver, preto nemožno dospieť k záveru, že zmluvná podmienka nepodlieha prieskumu v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Po zosplatnení úveru tak logicky nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení dlhu poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprelí účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovat' a môže sa domocť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov (Pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014). Zo žiadneho ustanovenia všeobecne záväzných predpisov nevyplýva pravidlo, podľa ktorého má dlžník v spotrebiteľskom vzťahu povinnosť platiť cenu služby v podobe úrokov aj za obdobie po splatnosti pohľadávky.

22. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi získať plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, plnenia, na ktoré veriteľ nárok nemá, a to bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

23. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku.

24. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru odvolací súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOST', s.r.o.: „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto

súvislosti vnútroštátneho súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonom, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

25. Nič nebráni judikovať klauzulu ako neplatnú (§ 53 ods. 5 OZ), hoci má základ v znení zákona akou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok (Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí; čl.4 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

26. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná a teda neplatná v zmysle § 53 ods. 1 a 5 OZ aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď v súvislosti s ostatnými zmluvnými podmienkami umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26). So zreteľom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.).

27. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy síce má svoj základ v znení zákona, no v predmetnom prípade však hrozilo riziko, že na základe realizácie dohody o zrážkach zo mzdy by došlo k vymoženiu plnení zo zmluvy o úvere, na ktoré veriteľ nárok nemá.

28. Pokiaľ žalovaný poukazuje na ust. § 137 CSP, k tomuto odvolací dáva do pozornosti závery NS SR, podľa ktorých: „Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C.s.p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018; právna veta: najpravo.sk; rozhodnutie nebolo oficiálne publikované).

29. Argument žalovaného, že žalobkyňa nemusela súhlasiť s dojednaním dohody o zrážkach zo mzdy, je neudržateľný. Ani hlavnú zmluvu žalobkyňa nemusela uzavrieť. Povinnosťou dodávateľa je pri formulárovej agende dosiahnuť stav, že formuláre budú bez ohrozujúcich klauzúl. To veriteľ nespĺnil (poplatky, úroky popri úrokoch z omeškania a ii). Žalobkyňa podpísala formulár dohody, a ten ako typový produkt spadá pod súdnu kontrolu podľa § 53 ods. 1 OZ a Smernice Rady 93/13, a to o nič menej ako hlavná zmluva. Ide o formulár, nie individuálne podmienky. Prekážkou výkonu súdnej kontroly podľa § 53 ods. 1 CSP by teda boli individuálne vyjednané zmluvné podmienky. Tu však bremeno dôkazu žalovaný neunesol.

30. Správne mu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

31. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

32. V odvolacom konaní žalovaný nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola žalobkyňa, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa bol v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadřila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).